

บทคัดย่อ

ชื่อรายงานการวิจัย : การบูรณาการทุนทางวัฒนธรรมสู่การสร้างเส้นทางท่องเที่ยวที่มี
คุณค่าของตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม
ชื่อผู้วิจัย : สุวรรณฤทธิ วงศ์ชะอุ่ม เสาวภา ไพทยวัฒน์ ชูติมา พัฒนพงศ์
และณัฐจิณีภรณ์ ปิงแก้ว
ปีที่ทำการวิจัย : 2553

.....
การบูรณาการทุนทางวัฒนธรรมสู่การสร้างเส้นทางท่องเที่ยวที่มีคุณค่าของตำบลท่าคา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นงานวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณที่เกี่ยวข้องกับทุนทางวัฒนธรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมและจัดประเภททุนทางวัฒนธรรมที่มีความสำคัญ และ เพื่อนำไปสู่การประเมินระดับความสำคัญของทุนทางวัฒนธรรม รวมทั้งเพื่อพัฒนาแนวทางในการสร้างเส้นทางท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางวัฒนธรรมในตำบลท่าคา

ประชากรเป้าหมายของงานวิจัยนี้ได้แก่ สมาชิกในชุมชนท่าคา และนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่มาเที่ยวในพื้นที่ท่าคา โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวน 400 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบสะดวกด้วยแบบสอบถามและใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ยในการวิเคราะห์ข้อมูล ขณะที่ ขนาดกลุ่มตัวอย่างของสมาชิกที่มีส่วนเกี่ยวข้องในท่าคาจำนวน 14 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบอลลหิมะด้วยแบบสัมภาษณ์ และใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์และการจัดแสดงข้อมูล

ผลการวิจัยปรากฏว่า พื้นที่ตำบลท่าคาสามารถแบ่งกลุ่มทุนทางวัฒนธรรมออกเป็น กลุ่มทุนทางวัฒนธรรมด้านอาชีพ กลุ่มทุนทางวัฒนธรรมด้านการตั้งบ้านเรือน และกลุ่มทุนทางวัฒนธรรมด้านศาสนาและความเชื่อ ภาพรวมของทุนทางวัฒนธรรมที่สำคัญหรือมรดกทางวัฒนธรรมของท่าคาประกอบด้วย ตลาดน้ำท่าคา การทำน้ำตาลมะพร้าว วิถีชีวิตริมน้ำ บ้านกำนันจัน เรือนไทยคุณทวีป เจือไทย วัดเทพประสิทธิ์ วัดมณีสวรรค์ และศาลเจ้าแม่ตัวเนี้ย โดยมีสายน้ำเชื่อมโยงทุนทางวัฒนธรรมเข้าไว้ด้วยกัน

หลังจากการจัดหมวดหมู่ทุนทางวัฒนธรรมแล้ว ผลการวิจัยจากการรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างผู้เกี่ยวข้องในท่าคาแสดงให้เห็นว่าทุนทางวัฒนธรรมที่สำคัญของท่าคาประกอบด้วย

คุณค่า 4 ด้าน ได้แก่ ด้านประวัติศาสตร์ ด้านสุนทรียภาพ ด้านวิชาการ และด้านสังคม รวมทั้งแสดงให้เห็นว่าทุนทางวัฒนธรรมของท่าคามีระดับความสำคัญที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับปริมาณของคุณค่าที่อยู่ในตัวของทุนทางวัฒนธรรม และบทบาทและหน้าที่ของทุนทางวัฒนธรรมที่มีต่อวิถีชีวิตของคนในท่าคา

ขณะที่ผลการวิจัยที่รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยแสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 32 ปี หรือมีอายุระหว่าง 20-34 ปี จบการศึกษาระดับอุดมศึกษา และมีลักษณะสนใจวัฒนธรรม และรูปแบบวิถีชีวิตที่แตกต่าง ผลการประเมินทุนทางวัฒนธรรมที่มีความสำคัญสูงสุดสามลำดับแรก คือ ตลาดน้ำท่าคา เรือนไทยบ้านกำนันจัน และเรือนไทยบ้านคุณทวีป จากค่าเฉลี่ยรวมของคุณค่าในทุกด้าน และนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ใช้เวลาท่องเที่ยวในท่าคาประมาณ 1-2 ชั่วโมง และสนใจการเที่ยวตลาดน้ำท่าคา การนั่งเรือชมวิถีชีวิตริมน้ำ และการเยี่ยมชมวัดเทพประสิทธิ์ ตามลำดับ

จากผลการวิจัยทำให้ได้แนวทางการจัดการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของตำบลท่าคา แนวทางที่ได้เสนอแนะดังกล่าวประกอบด้วย การวิเคราะห์ปัจจัยทางกายภาพ ทางสังคม ทางเศรษฐกิจที่อาจส่งผลกระทบต่อคุณค่า การบริหารจัดการนักท่องเที่ยวที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วม การเข้าถึง ความเสมอภาค ประสบการณ์ที่น่าประทับใจ และการเรียนรู้ความคาดหวัง และรูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวทั้งทางเรือ ทางรถยนต์ แบบผสม รวมทั้งแนวทางการสื่อความหมาย

Abstract

Research Title : The Integration of Cultural Capitals to Create Valued
Tourism Routes of Tha-ka , Amphawa, Samutsongkram
Authors : Suwannarit Wongcha-um, Saowapa Pathaiwat, Chutima
Pattanapong and Nathineeporn Pingkaew
Year : 2010

.....
The integration of cultural capitals to create valued tourism routes of Tha-ka, Amphawa, Samutsongkram considered as a qualitative and quantitative research aimed to collect and classify cultural capitals, to analyze significance of cultural capitals and to develop a guideline of creating Tha-ka's cultural tourism routes.

The research's target population divided into members of Tha-ka community and Thai tourists visiting Tha-ka. The sample size of the first population that emerged at 14 informants after the snowball sampling technique applied was interviewed by structured questions; moreover, the data collected were analyzed by content analysis and data display and analysis. The latter population's sample size came out with 400 respondents that were selected by convenience sampling technique, were interviewed by self-administered questionnaires. The descriptive statistics of frequency, percentage and mean were adopted to analyze the data collected from the sample of Thai tourists.

Research findings disclosed that cultural capitals of Tha-ka were divided into three groups: occupation group, religion and belief group and settlement group. Overall of cultural capitals or cultural heritages of Tha-ka comprised Tha-ka floating market, sugar production from coconut, way of life engaged streams, Thai houses, Thepprasit temple, Maneesan temple and Chinese spiritual house were connected by waterways.

Besides groups of cultural capitals categorized, research findings from Tha-ka residents displayed four cultural values of Tha-ka were historic, aesthetic, scientific and social values. The research findings also pointed out that the different significances of

cultural values were depended on inherited quantities and roles and functions of cultural capitals to their ways of life.

The research findings from Thai tourists revealed that most of respondents were average of 32 years old or aged 20-34 years old, graduated in higher education and interested by different cultures and lifestyles. They also evaluated average cultural values of the first three significances in Tha-ka consisted of Tha-ka floating market, Chan's Thai house and Thawee's Thai house. Furthermore, they mostly planned to spend 1-2 hours traveling in Tha-ka and would like to visit three attractions: Tha-ka floating market, life of waterside and Thepprasit temple respectively.

After the findings, the research suggested the guideline to develop cultural tourism management in Tha-ka was composed of economic, social and physical impact analysis, visitor management, cultural tourism routes by land, water and combination; and interpretation.